

ЗИМОВІЙ СЕСІЇ — СТУДЕНТСЬКУ ГАРАНТІЮ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 44-й ◆ № 2 (1296) ◆ 13 СІЧНЯ 1978 р. ◆ Ціна 2 коп.

Світлі в номері:

- ◆ УРЯДОВА НАГОРОДА СТУДЕНТОВІ.
- ◆ ОСТАННІЙ ДЗВІНОК.
- ◆ ЗДРАСТУЙ, СЕСІЯ!
- ◆ ВАМ, ДИПЛОМНИКИ.
- ◆ НА КНИЖКОВУ ПОЛІЦЮ КУРАТОРА.
- ◆ МЕРИДІАНИ ДРУЖБИ.
- ◆ СЛОВО ПРО СЛОВО.
- ◆ СПОРТ.
- ◆ КУТОЧОК ЗДОРОВ'Я.

Сесія почалася!

Відзвеніло новорічне свято, прийшла сесія. Вона розпочала свою ходу по факультетах, зазирнула на всі кафедри, пригукнула до студентів, викладачів, і співробітників. Їй нині підпорядковане усе.

Хтось колись сказав, що сесія — це студентські жнива. Влучно сказано й доречно. Хоча й зима нині, але хто сказав, що жнива не можуть бути зимку?

Хочеться, аби вони були усі пишними, хочеться сказати кожному: ні пуху!

Матеріали, присвячені сесії, читайте на 2-й і 3-й сторінках.

Нагорода за труд

Час від часу в університет приходять радісні звістки про урядові нагороди членам нашого колективу. Особливо приємно, коли урядових нагород удостоюються студенти. Адже це — свідчення того, що юнак чи юнка починає самостійне життя з визначних успіхів у праці, а урядова нагорода — заслужена їх оцінка.

Про Миколу Завідняка ми писали у вересні, що на роботі в радгоспі «Одеський» він при нормі 400 кг збирає понад 600 кг помідорів.

Нині ми з задоволенням повідомляємо: за свою трудову звитягу третьокурсник мехмату Микола Завідняк удостоєний медалі «За трудову відзнаку».

7 січня в облвиконкомі голова виконкому Одеської обласної Ради народних депутатів В. П. ПОХОДІН вручив студентові нагороду.

Читацька конференція

На історичному факультеті відбулася конференція читачів «Українського історичного журналу», присвячена 60-річчю встановлення Радянської влади на Україні. Організували її Одеський обласний комітет Компартії України, редакція журналу, історичний факультет університету. В роботі конференції взяли участь викладачі вузів і середніх учбових закладів, працівники музеїв, архівів і бібліотек міста, студенти.

Вступним словом конференцію відкриває декан історичного факультету доцент З. В. Першина. Заступник головного редактора журналу, доктор історичних наук М. В. Коваль розповів про основні напрями діяльності журналу, поділився планами редакції на майбутнє, зупинився на публікаціях матеріалів, присвячених пропаганді історичних рішень XXV з'їзду КПРС, 60-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції, прийняттю нової Конституції СРСР, 60-річчю встановлення Радянської влади на Україні та ін.

В ході обговорення діяльності журналу відзначено, що «Український історичний журнал» відіграв важливу роль в розвитку історичної науки, надає суттєву допомогу науковим працівникам і викладачам вузів, технікумів, шкіл, пропагандистам в їх роботі. В журналі систематично публікуються статті, присвячені різним аспектам марксистсько-ленінської теорії, актуальним питанням історичної науки, партійної роботи, викриттю ворожої буржуазної ідеології.

Разом з тим було висловлено ряд критичних зауважень і побажань. Зокрема, вказувалося на необхідність більше уваги приділяти публікаціям проблемних методичних статей, статей дискусійного характеру, висвітленню проблем методики викладання різних історичних дисциплін. Висловлено побажання, аби на сторінках журналу частіше з'являлись конкретні рекомендації вчителям середніх шкіл, аналізувалися знання абітурієнтів з історії тощо.

Заступник головного редактора журналу подякував присутніх за активну участь в обговоренні роботи журналу, запевнив, що їх зауваження і побажання будуть прийняті до уваги в подальшій роботі редакції.

І. КОВАЛЬ,
студент V курсу
історичного факультету.

На знімку: вручення нагороди.

Фото Л. ПЛАТМІРА.

ДЗВІНОК У ВЕЛИКЕ ЖИТТЯ

НА ФАКУЛЬТЕТАХ ПРОХОДЯТЬ СВЯТА ОСТАННЬОГО ДЗВІНКА. НА ОДНОМУ З НИХ ПОБУВАВ НАШ КОРЕСПОНДЕНТ.

Газету з цим репортажем кожен з них знайде і збереже. Можливо, зробить вирізку. На пам'ять. А потім, далеко від рідного університету, буде зрідка витягати її із альбома згадувати і цей день, і всі п'ять років, які передували йому...

Яке то повинно бути радісне свято — останній дзвінок, думалося мені.

Одна з найбільших аудиторій «модифікована» під святкову залу. Попід стінами — вкриті білими скатертинами столи, уставлені цукерками, яблуками, гечивом...

На стінах — курсова стіннівка «Горизонт» за всі 5 років, веселі плакати, випущені до цього урочистого моменту.

Ось господарі і гості розсідуються за столами.

Свято відкриває декан факультету доктор історичних наук З. В. Першина. Вона вітає п'ятикурсників з останнім дзвінком, бажає новому загоні випускників добрих успіхів на фінішній прямій навчання в університеті — в останній сесії, у написанні і захистові дипломних, на державних іспитах.

З вітанням до винуватців торжества також звернувся: старший викладач, куратор курсу О. В. Гонтар, завідувач кафедрою історії СРСР професор М. Ю. Раковський, завідувач кафедрою політекономії професор О. Г. Лобунець, доцент Д. П. Урсу, доцент П. Г. Чухрій, доцент Г. Л. Фролова, доцент Т. М. Козіна, викладач військової кафедри майор А. В. Буйда, доцент П. І. Воробей, доцент С. Й. Аппатов, доцент Н. І. Калюжко, студент І курсу С. Карадимов.

Слово-відповідь виголошували п'ятикурсники Т. Щербина, Г. Пікарський, Г. Нікітич, Г. Дерменжі, М. Горбунов.

Вийшов цікавий, щирий, радісний і одночасно дещо сумний діалог учителів і учнів, вихователів і вихованців. Старші товариші говорили про той легкий сум, який охоплює сьогодні кожного, хто знає цей курс, про те, що дуже приємно бачити, як вирости п'ятикурсники. А вони, з посмішками на устах, щиро дякували за науку, за любов і строгість, говорили, що не чекали такого швидкого приходу цього дня...

Потім співали. І згадувалося під гітару: перший трудовий вересень у сімдесят третьому, і археологічні

РЕПОРТАЖ

розкопки на тому ж першому курсі; і зимова сесія на другому курсі, котру склали без трійок; і музейна практика в Москві, і те, як одна з груп курсу стала називатися групою імені XXV з'їзду КПРС; і те, як уже на п'ятому та ж група стала однією з двох груп університету, що виборили право називатися групою імені 60-річчя Великої Жовтня, і педагогічна практика...

А коли випили всю воду, з'їли усі цукерки, яблука і печиво, і за вікном почало сутеніти, надали слово Йому.

Він продзвенів так знайомо і так весело, що нікому не вірилося, що він — останній, що поперед — всього 6 місяців в університеті, а вже там — життя, велике самостійне життя.

В. ГОМІН.

ФОТОІНФОРМАЦІЯ

Група чисельних методів IV курсу мехмату складатиме незабаром залік з курсу наукового комунізму. А поки що у них проходять семінарські заняття.

Студенти разом зі старшим викладачем кафедри наукового комунізму О. О. Філатовим намагаються на семінарах дійти до суті розгляданого питання, вияснити усе, щоб залік скласти якнайкраще.

На знімку: йде семінарське заняття.

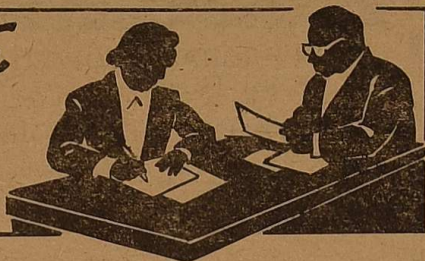
Фото Л. Платміра.

ЗДРАСТУЙ, СЕСІЯ!

Діловий КЛУБ ДЕКАНА

Сьогодні вперше на сторінках нашої газети відчиняє свої двері «Діловий клуб декана». До нього ми будемо запрошувати деканів факультетів нашого університету а також вас, шановні читачі-студенти. В Клубі ви зможете зустрітись з деканом не лише свого факультету, але й іншого, поговорити з ним «сам на само». А допомагатимемо вам зустрітись ми, співробітники редакції. Тему розмови і запитання деканам будете нам підказувати ви у своїх листах або подзвонивши по телефонах 23-84-13; 206-841 (шостереда з 12-ї до 13-ї години).

Тему першого засідання було обрати легко: сесія. Адже зараз вона панує на всіх факультетах, і їй нині підпорядковане все.

Важче було зробити вибір: кого запросити на це перше засідання? Вирішили: декана найбільшого факультету — механіко-математичного.

Отже, засідання перше. Сесія. У нас в гостях — доцент Микола Якович ТИХОНЕНКО.

Сесії не треба боятися

Миколо Яковичу, скільки іспитів довелося Вам скласти у своєму житті?

— В університеті я вчився п'ять з половиною років. Якщо вважати, що в середньому кожної сесії було по 4 іспити, то виходить щось приблизно 40, або й більше. Потім вступні в аспірантуру, кандидатський мінімум.

Значить, і повне увлечення про сесію, і досвід (в хорошому значенні цього слова в цьому контексті) у цій справі є. От коли уявити, що нам треба зробити визначення терміну «сесія» з точки зору студента і з точки зору декана, то якими будуть ці два визначення?

— У мене досвід складання іспитів чималий, тому сесія — справа не нова. Як правило, вона — це до певної міри «лакомовий папірець» перевірки знань студентів і якості роботи викладачів, організаторської роботи деканату.

Якщо спробувати зробити два визначення, то, боюсь, у нас нічого не вийде. Вони, на мій погляд, рівнозначні: певний етап життя, підсумок

твоєї роботи і роботи колективу факультету.

Що Ви, як декан, чекаєте від студента під час сесії?

— Ясно: знань, хороших, справжніх знань. Хочеться, щоб студент чи студентка під час іспиту показували підсумок своєї творчої праці (підкреслюю: творчої праці) над матеріалом учебної програми.

Серед студентів ходить думка (іноді небезпідставна), що, мовляв, студент-відмінник — зубрилка, що його світ інтересів тримається на «трьох китах»: стіл, стілець, книжка. Як ви ставитесь до такої думки, до таких відмінників? Яким, на Ваш погляд, повинен бути справжній відмінник?

— Особисто на нашому курсі теж давали подібні «ярлики», але на I і II курсах. Далі думки розвіювалися.

І вже тепер, як декан, я не можу погодитися з такою думкою, бо у нас (і на факультеті, і в університеті) відмінники — переважно люди, які не лише добре вчать, а й виконують багато громадських доручень, живуть

змістовним, цікавим життям. Наприклад, Г. Самкова, О. Васильєв, О. Синюкова, О. Орлов...

Справжній відмінник має вчитися по-справжньому, виконувати велику громадську роботу, правильно відпочивати.

Яку допомогу Ви, як декан, і взагалі професорсько-викладацький склад хочете отримувати від комсомольської організації факультету, курсів, груп у справі підвищення якості знань студентів?

— Нам не можна скаржитися на наш комсомольський актив з факультетського і курсових бюро. Багато допомагають. Проте, коли на факультетському і курсовому рівнях ця робота поставлена як належить, то цього не скажеш про комсомольські організації груп. Тут ще треба працювати. Якщо ми вирі-

шимо цю проблему, доможемося великих успіхів.

Куратор і сесія, Яка, по-Вашому, роль куратора у тому ж підвищенні якості знань?

— Куратор, котрий починає працювати під час сесії — поганий куратор. Треба спрямовувати роботу на підвищення якості знань з першого дня семестру. І головне — бачити не лише групу в цілому, а й кожного студента. Коли цього не буде, сесія буде для групи невдалою.

І останнє запитання. Яка Ваша найголовніша порада першокурсникові на його першу сесію?

— Головне — чітко спланувати роботу, правильно визначити режим дня, уміти правильно відпочивати, і найголовніше — сесії не треба боятися.

Засідання Клубу вів В. БІЛОЗЕРКО.

Постскриптум. Нагадуємо, що тему наступного засідання ви нам зможете підказати по телефону 23-84-13 у середу, 18 січня, з 12-ї до 13-ї години.

● БУДНІ КАФЕДРИ

СЛОВО ЗА СТУДЕНТАМИ

РОЗПОВІДАЄ ЗАВІДУЮЧИЙ КАФЕДРОЮ ІСТОРІЇ КІРС ПРОФЕСОР Н. М. ЯКУПОВ.

Розпочалась зимова сесія. Однією з складових її частин є іспит з історії КІРС. І на кафедрі цьому приділяється значна увага. З самого початку вивчення курсу історії КІРС, окрім лекцій та семінарів, з студентами проводились екскурсії по місцях революційної, бойової та трудової слави Одеси, такі як «Революційні місця Одеси», для першокурсників, «Пояс Слави» для другого курсу, «Літературна Одеса» для студентів філологічного факультету; більш як на тисячу карбованців було закуплено квитків на виставу російського драматичного театру ім. А. Іванова «Третя патетична». На лекціях використовувалися слайди, схеми, діаграми з курсу. При кафедрі обладнано технічний кабінет, де студенти можуть переглянути фільми з курсу історії КІРС «Розповідь про II з'їзд РСДРП», «Більшовики в революції 1905—1907 рр.» та інші.

Багато студентів 1—2-х курсів бере участь в наукових гуртках з історії КІРС. Такі гуртки організовано на кожному факультеті. Студенти виступають з рефератами та доповідями на наукових конференціях. Так, значна кількість студентських наукових робіт під керівництвом викладачів кафедри підготовлена на VII Всесоюзний конкурс студентських наукових робіт. Серед них студенткою II курсу історичного факультету Н. Кресовською підготовлена доповідь «Більшовики Одеси в боротьбі за встановлення і зміцнення Радянської влади», з доповіддю «Великий Жовтень і прогрес людства» виступала студентка IV курсу істфаку Т. Ершова, студентка II курсу істфа-

ку І. Вашишина з Чехословаччини підготувала доповідь «Участь чеських та словацьких інтернаціоналістів в Жовтневій соціалістичній революції та громадянській війні», студент II курсу фізичного факультету О. Шаповалов — «Побудова розвиненого соціалістичного суспільства — головний підсумок творчої діяльності КІРС та радянського народу». Участь в наукових гуртках допомагає студентам поглибити свої знання з курсу історії КІРС.

Це позначилося і на останній, 3-ій атестації. На перших курсах історичного та фізичного факультетів з курсу історії КІРС 100-процентна успішність (ведуть курс на історичному факультеті доцент А. П. Іванов та ст. викладач В. О. Нагайник, на фізичному — доцент Я. М. Штернштейн). Загальна успішність першокурсників з курсу історії КІРС 97 процентів. На других курсах стопроцентна успішність з цього предмету на філфаці (курс веде доцент О. П. Муратчаєва) та історичному факультеті (ведуть курс професор Н. М. Якупов та асистент В. В. Багацький).

Під час сесії кабінет історії КІРС працюватиме і в неділю, з 9-ї години ранку до 5-ї години вечора. Викладачами кафедри доцентами О. П. Муратчаєвою, Я. М. Штернштейном, П. С. Коренком та іншими проводяться додаткові консультації. Отже, кафедрою зроблено все, аби студенти мали можливість успішно скласти іспит з історії КІРС.

Слово за студентами.

ПЕРШИЙ ІСПИТ

На великому піднесенні проходив іспит з історії КІРС на I-му курсі фізичного факультету. У своїх відповідях студенти пов'язували теоретичні положення з матеріалами 60-річчя Великого Жовтня, нової Конституції, практикою комуністичного будівництва.

Відмінні знання показали Ю. Сибір, В. Полоса, О. Павловський, І. Никитенко, Л. Волощук, Л. Корнійчук.

С. Гребенников, А. Контуш, Г. Кулькіна, О. Казакова, В. Савілова, Л. Тимофеева, І. Синина і багато інших. Вони активно брали участь в семінарських заняттях, в роботі наукового гуртка, виступали з рефератами. Успіх прийшов не випадково.

Добре працювали і успішно склали іспит комуністи Г. Никита та В. Вельможко.

Не обійшлося й без відстаючих. Так, студенти Сараєв, Катаненко, Зайцев, Храсенков не могли аналізувати, узагальнювати матеріал, конспекти першоджерел виявилися у них на низькому рівні.

«Статистика» іспиту така: з 113 студентів 50 отримали відмінні оцінки, 47 — добрі, задовільні — 15, і два — незадовільні оцінки.

Деканат фізичного факультету і кафедра історії КІРС зробили все, щоб іспит пройшов чітко, організовано.

На знімку: іспит з історії КІРС на I курсі фізичного факультету приймає доцент Я. М. Штернштейн.

Фото Л. Платміра.

ГАЗЕТА ВИСТУПИЛА

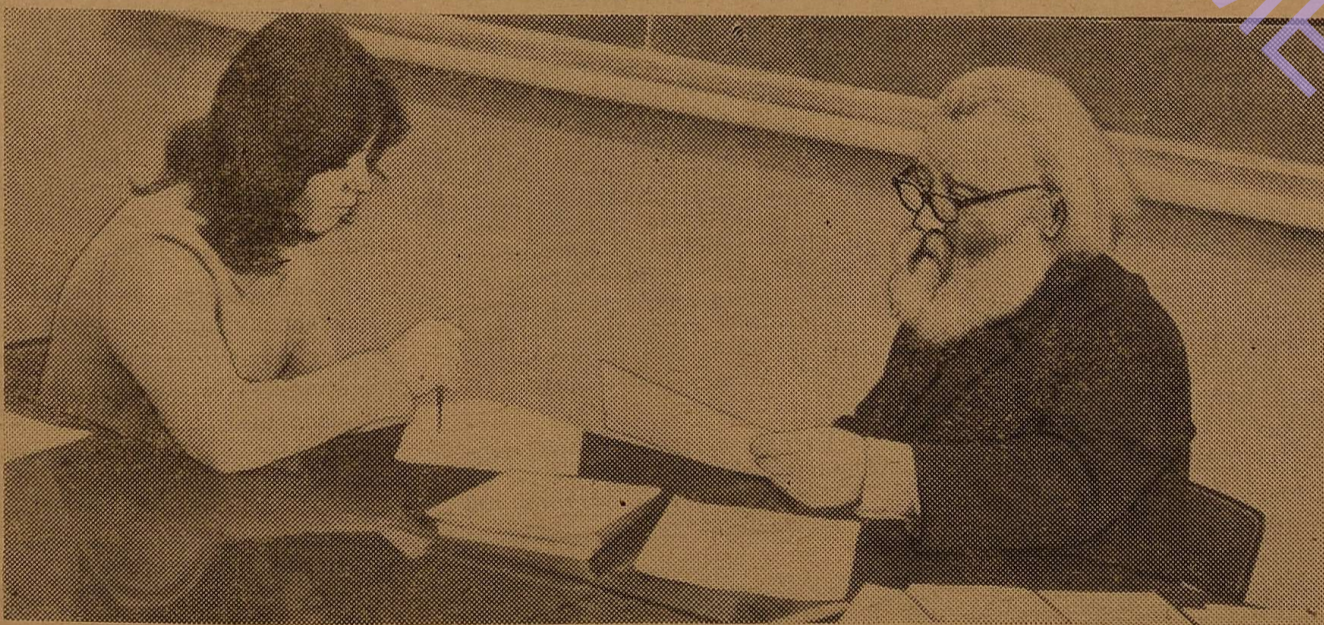
2 грудня 1977 року в нашій газеті в замітці «А літня сесія... триває» критикувалося комсомольське бюро і комсомольська організація факультету РГФ за те, що вони не стали в авангарді боротьби за високі і якісні знання студентів.

Як повідомив редакцію секретар комсомольського бюро В. Шинков, після критики, 8 грудня, відбулося засідання УВК факультету, на якому була заслухана академбюрожниця С. Караулан. Її зобов'язали розраховатися з бергами до 27 грудня 1977 року. За недбале ставлення до навчання нещодавно її виключено з університету.

9 грудня на комсомольському бюро факультету служався звіт академсектора про роботу з академбюрожниками. Студентіві С. Лисаку запропоновано ліквідувати заборгованість до 17 грудня 1977 року.

На жаль, у відповіді В. Шинкова ні пари з уст про те, які комсомольські стягнення накладено на любителів затягувати сесії.

Не отримали ми відповіді від секретаря партійного бюро факультету РГФ Л. В. Байдак, хоча партійне бюро повинно допомогти комсомольцям розібратися у становищі, що склалося. Висловлюємо надію, що відповідь ми таки отримаємо, що партбюро вказаного факультету розгляне критичний виступ газети — органу парткому.

У КІЛЬКА РЯДКІВ

● ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

На всіх кафедрах відбулися засідання, на яких розглянуто готовність до сесії.

● ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Перший іспит — основна іноземна мова — склали першокурсники усіх відділень факультету. Такий же іспит пройшов у п'ятикурсників.

● ГЕОЛОГО- ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Перший курс склав іспит з історії КІРС. Стопроцентна успішність з цієї дисципліни у географів.

Старшокурсники складають заліки.

Економічну географію склали п'ятикурсники. При стопроцентній успішності переважають відмінні і добрі оцінки.

● БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Партійне, профспілкове бюро, кафедри на своїх засіданнях розглянули питання про готовність до сесії.

Першими почали звітувати про роботу за семестр заочники. Студенти стаціонару складають заліки, V курс приступив до іспитів.

Назавтра, після захисту

Професор філологічного факультету А. В. Недзвідський написав методичну брошуру «Дипломна робота студента-літературознавця».

В брошурі використано багаторічний досвід керівництва дипломними роботами і спостереження, які нагромадились за цей час. Друкуємо один із розділів брошури, в якому піднісється важливе питання публікації основних матеріалів кращих дипломних робіт по їх захисті.

В розділі, як і в усій брошурі, ідеться про молодих літературознавців, але сказане в ньому стосується випускників різних гуманітарних профіль, а значною мірою і природничих.

ДИПЛОМНА РОБОТА, написання її та захист вивершують п'ятирічну підготовку студента-філолога в університеті, мають засвідчити, якою мірою ввійшов він у науку, спромігся сказати в ній хоч і не гучне, та своє слово, здійснити розшук нових матеріалів, по-новому осмислити відомі раніше факти.

Ми завжди підкреслюємо, що й університетських філологів готуємо, як і випускників педінститутів, насамперед до педагогічної діяльності в середній школі. Та цьому аж ніяк не протирічить розвинення в студентах смаку, інтересу до наукової роботи. На полі філологічної науки зможе себе виявити не тільки той, хто пішов вчитися в аспірантуру, але й той, хто поїхав на периферію, часом у віддалене село і тут, поруч із перевіркою учнівських зошитів чи керівництвом шкільною самодіяльністю пише вечорами наукову розвідку.

Тільки наполеглива наукова праця в стінах університету може, звичайно, підготувати сьогоденішого випускника — завтрашнього вчителя до дальшої дослідницької діяльності на філологічному полі, зібрати потім з того поля плоди. Багато дає студентам праця в гуртках при кафедрах суспільних наук, що надає методологічної озброєності при розв'язанні суто філологічних проблем. Студенти, які глибоко й творчо засвоїли праці В. І. Леніна, сміливіше розв'язують тепер ті літературознавчі проблеми, які постають перед ними при написанні дипломних робіт. Звіряться з Іллічем! — таке завдання незмінно стоїть і перед досвідченими, і перед початкуючим літературознавцем.

Автора написаної і захищеної роботи, коли він створив справді самостійне, оригінальне дослідження з конкретного літературознавчого питання, не

може не хвилювати проблема надрукування свого наукового доробку, яким би скромним той доробок не був. Наукова робота врешті її пишеться, щоб бути надрукованою! В гуманітарних науках, у літературознавстві це врешті основний спосіб «впровадження в життя» наукових здобутків.

Друкування — справа нелегка. Тут ініціатива й наполегливість повинні бути виявлені, насамперед, дипломником, хоч певну допомогу в редагуванні матеріалу, рекомендації його до друку та в інших організаційних питаннях може подати — і безперечно подає — науковий керівник.

Паралельно з завершенням дипломної роботи автор, зацікавлений в її надрукуванні, повинен підготувати скорочений текст до друку. Годі сподіватися, щоб дипломна робота, маючи обсяг примірно у 2—2,5 аркуші, була надрукована повністю: це вже обсяг невеликої книжки, точніше — брошури. Таких випадків надрукування літературознавчої дипломної роботи книжкою, брошурою ми принаймні пригадати не можемо.

Реальніше говорити (а студентові мріяти!) про надрукування статті за матеріалами роботи. Ми кажемо про це впевнено, бо в нашій практиці є до двадцяти публікацій статей вчорашніх випускників університету, що повніше чи коротше викладають зміст захищених робіт (не включаємо в це число доповідей, прочитаних на засіданнях наукових студентських гуртків).

Частина з них друкувалась у працях університету — в студентських наукових збірниках, коли такі видавались. Коли в університеті було видано тематичний збірник наукового гуртка по вивченню творчості М. М. Коцюбинського, у ньому, в числі інших публікацій, було

вміщено виклад трьох дипломних робіт про видатного письменника. Та, крім цього, кілька робіт різночасово було опубліковано в журналі «Радянське літературознавство», в працях Шевченківських наукових республіканських конференцій та в інших виданнях.

Стаття, призначена для журналу, не повинна перевищувати 12—14 машинописних сторінок, а іноді — залежно від тематики — 8—9 таких сторінок. Це може бути й окремих розділ чи навіть тематичний вузол дипломної роботи, бо іноді цікавіше докладно висвітлити вужче питання, ніж поспішно, багато що скорочуючи, багато чого зовсім обминаючи (неминуче, отож, поверхово), висвітлити ширше питання.

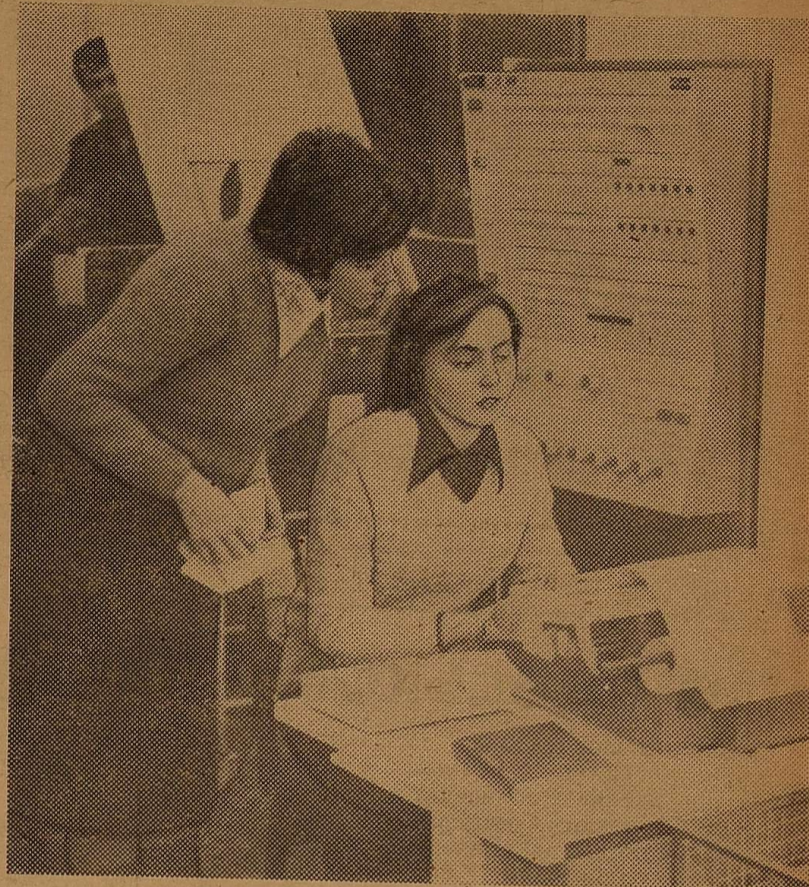
Журнал «Радянське літературознавство» має постійний розділ «Трибуна молодого дослідника», де друкуються статті аспірантів і дипломників студентів. Це має бути найпершою адресою для молодого автора, що хоче виступати на критичному фронті. Є рація також зв'язатися з редакцією журналу «Українська мова і література в школі», а також «Русский язык и литература в школах УССР».

Відділи критики наших літературно-художніх журналів тягнуть більше до публікації статей з питань сьогочасного літературного процесу. Тому сюди краще звернутись авторам робіт, писаних про радянську літературу нашого часу, про сучасну літературу народів СРСР. На сторінках відділу бібліографії журналу «Вітчизна» два рази подавались добірки рецензій на літературні новини, написаних студентами-філологами Київського університету. І хоч киянам у цій справі найлегше, але й вихованці інших університетів повинні теж виявляти наполегливість, щоб потрапляти на журнальні сторінки.

Молодим критикам літературознавцям особливо треба мати на полі зору журнали «Дніпро» і «Ранок», що є органами ЦК ЛКСМУ і повинні висувати молодих авторів в усіх галузях літературної праці.

А. НЕДЗВІДСЬКИЙ,
професор.

РЕЗУЛЬТАТИ ДИПЛОМНОЇ— У ВИРОБНИЦТВО

Успішно працюють над дипломними роботами п'ятикурсники відділення прикладної математики механіко-математичного факультету на обчислювальному центрі університету. Роблячи розрахунки для своєї дипломної роботи на машинах «ЕС-1020», вони виконують тим самим якусь частину довгострокової госпдоговірної те-

ми, обсяг якої на 1978-й рік — 60 тисяч карбованців. Взагалі студенти виконують 20 проц. роботи по підготовці інформаційної системи для заводу «Одескабель».

На знімку ви бачите п'ятикурсницю Надію Анкудінову і Тетяну Мукан, коло «розумних машин» за роботою. Фото Л. Платіра.

ПЕДАГОГИ В РОБІТНИЧИХ КОЛЕКТИВАХ

Щойно науково-методична рада по пропаганді педагогічних знань міського відділення товариства «Знання» провела на підприємстві Ленінського району міста день науки, в якому взяли участь і вчені нашого університету. На заводах «Продмаш» і автоскладальному виступила кандидат педагогічних наук Л. М. Беляєва.

Великий інтерес у слухачів викликала лекція доцента кафедри психології Т. М. Козіної «Соціально-психологічні проблеми трудового колективу».

ЦІКАВІ ЗУСТРІЧІ

В науковій бібліотеці ОДУ систематично працюють двоє річні курси підвищення кваліфікації працівників наукової і студентської бібліотек університету. Заняття для слухачів першого року навчання проводяться по п'яти днях.

«Розвиток і організація бібліотечної справи в СРСР», «В. І. Ленін і Комуністична партія про бібліотечну справу», «Історія бібліотек світу і нашої Батьківщини» — такі лекції вже прочитані.

Лекцію на тему: «Завдання і зміст роботи вузівських бібліотек» прочитав директор наукової бібліотеки ОДУ П. М. Бондаренко. Завідувач відділом комплектування В. Д. Калініна прочитала лекцію про комплектування бібліотек і провела практичні заняття в своєму відділі.

Є. САВЕЛЬЄВА.

Як уже повідомляли, чергове засідання Школи молодого журналіста при редакції нашої газети відбулося на обласному радіо. Слухачі взяли участь у підготовці одного з випусків молодіжної програми «Горизонт». Редакційна рада обласного радіо визнала цю передачу кращою за тиждень.

НА КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ КУРАТОРА

XXV з'їзд КПРС підкреслив, що одне з найважливіших актуальних завдань ідеологічної роботи партії на сучасному етапі — формування комуністичного світогляду і переконавання у студентської молоді, всебічна теоретична і практична підготовка її до активної участі в побудові комунізму. Виконати це завдання повинна перш за все вища школа.

В своїй діяльності по комуністичному вихованню молоді наша партія спирається на вчення класиків марксизму-ленінізму. К. Маркс і Ф. Енгельс вперше висунули ідею про всебічний, гармонійний розвиток підрастаючого покоління в умовах комуністичного ладу. Ідеї класиків марксизму одержали дальший творчий розвиток в працях В. І. Леніна, який завжди приділяв велику увагу молоді, її участі в революційній боротьбі, її ролі і значенню в житті суспільства.

В. І. Ленін розробив програму комуністичного виховання молоді. Особливу увагу він надавав політичному вихованню молодого покоління, ролі Комуністичної партії і комсомолу в ньому.

Джерелами вивчення поглядів В. І. Леніна з питань комуністичного виховання служать його твори, зібрані в збірнику «Ленін о воспитании и образовании» (М. Просвещение, 1973, вид. 3).

В збірник ввійшли роботи

«За наукові кадри»

Комуністичне виховання студентства

В. І. Леніна, які цілком присвячені питанням культури і освіти, а також ті твори, в яких проблеми виховання і освіти висвітлюються в зв'язку з розглядом політичних, економічних, філософських і інших питань.

В збірнику «КПРС о формировании нового человека». Сборник документов и материалов. (1965—1976). (М. Политиздат, 1976) включені документи і матеріали КПРС за період з 1965 по 1976 р.р., що висвітлюють роботу партії по комуністичному вихованню радянських людей. Значне місце в збірнику займають відповідні розділи з документів XXIII, XXIV і XXV з'їздів партії, з постанов ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР, із доповідей, промов Л. І. Брежнєва. В документах узагальнений досвід, накопичений партією в справі комуністичного виховання трудящих. Збірник складається з 6 розділів, є предметний покажчик.

Державна орденена Леніна бібліотека СРСР ім. В. І. Леніна видала «Указатели к материалам XXV съезда КПСС». (М. 1977) на допомогу вивченню і пропаганді рішень з'їзду. Завданням друкованого комплексу покажчиків є багатоаспектне розкриття матеріалів XXV

з'їзду партії. Є предметно-тематичний покажчик.

В 1976 році Видавництво політичної літератури випустило в світ 5-й том промов і статей Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва «Ленінським курсом». Даний том включав доповіді, промови і виступи, які відносяться до 1974—1976 років. Для зручності користування матеріалом том забезпечений предметним покажчиком.

Щоб успішно вести ідейно-політичне виховання молоді, партія широко використовує дані наукового аналізу становлення і розвитку сучасного студентства, конкретно-соціологічних і соціально-психологічних досліджень.

В останні роки увага вчених до проблем комуністичного виховання студентства помітно посилилась. Однак комплексних досліджень, особливо тих, що спираються на узагальнення досвіду багатьох вузів, порівняно мало.

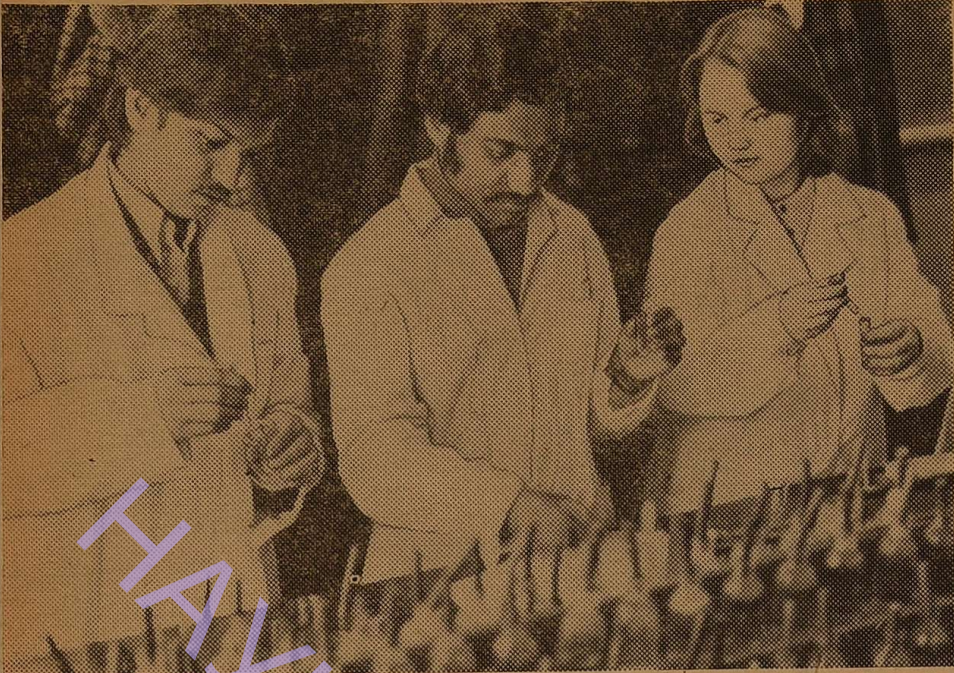
Комуністичному вихованню майбутніх спеціалістів присвячена книга **Є. С. Ольховського «Годы студенческие...»** (Ленинград, 1977). Автор — доктор історичних наук — розповідає про підготовку в вузах високоосвічених молодих спеціалістів, здатних творчо вирішувати

завдання сучасної науково-технічної революції із умінням керувати колективом. Матеріал побудований на прикладах із життя ленинградських вузів.

В грудні 1974 г. в Мінську була проведена республіканська науково-практична конференція «Актуальні проблеми ідейного виховання молоді». В її роботі взяли участь науковці та комсомольські працівники пропагандисти, викладачі загальноосвітніх шкіл, працівники творчих спілок. З матеріалів цієї конференції в 1974 році був підготовлений збірник гід однойменною назвою (Мінск, 1976).

Питаннями комуністичного виховання займаються не тільки в нашій країні, а й за рубежом. Нещодавно вийшов з друку збірник «Некоторые вопросы коммунистического воспитания студенчества. [Из опыта братских союзов молодежи социалистических стран]» (М., «Молодая гвардия», 1977). В збірнику зібрані статті про комуністичне виховання студентства в соціалістичних країнах — Угорщині, НДР, Болгарії, Кубі, МНР, Польщі і ЧССР.

Т. ЯМЧЕНКО,
бібліограф наукової бібліотеки.

Кафедра аналітичної хімії. В кінці січня дружокурсники хімфаку складатимуть тут іспит з «аналітики». До нього треба як слід підготуватися. Тому й не гають часу хлопці й дівчата під час лабораторних робіт. Дослід за дослідом, експеримент за експериментом — так теоретичні положення перевіряються на практиці.

Разом з радянськими студентами опановують хімію і студенти-іноземці. На знімку ви бачите, як Раві Бхушан (Індія) та Пранеш Кумар Саха (Бангладеш) проводять черговий дослід.

Фото Л. ПЛАТМІРА.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

На одеському льоду

Щойно в нашому місті закінчився турнір найсильніших фігуристів Радянського Союзу. Журналісти молодіжної радіостанції «Горизонт» обласного радіо мали змогу зустрітись з провідними радянськими майстрами фігурного катання та їх тренерами і взяти у них короткі інтерв'ю. На прохання редакції нашої газети радіожурналісти люб'язно запропонували нам ці матеріали. Слово — гостям Одеського Палацу спорту:

Ірина РОДНІНА: Ми докорінно видозмінили наш довільний танець. Наш тренер Тетяна Тарасова і хореограф знайшли нову, напрочуд органічну музику, яка відповідає характерові виступу. Ми вперше обнародували довільну композицію перед одеситами і щасливі, що вона їм сподобалася, як і суворим арбітрам. До чемпіонату Європи в Страсбурзі і чемпіонату світу в Оттаві ще є час, і ми з Сашею постарасємось ще попрацювати над програмою.

Олександр ЗАЙЦЕВ: Довільною програмою задоволений. Вона мені, як і Ірині, до душі, і в Страсбурзі та Оттаві ми докажемо, що радянське фігурне катання найсильніше в світі.

Олена ВОДОРЄЗОВА: Усі дівчата готувалися до турніру дуже ретельно. Ще б пак, адже вирішувалося питання

про те, кому представляти нашу країну на чемпіонатах Європи і світу.

Мені дуже приємно, що я завоювала місце у збірній країни. Знаю, що старті передують дуже відповідальні. Ми з моїм тренером Станіславом Олексійовичем Мухом готуємося до них як ніколи серйозно.

Що я можу сказати про себе? Вчуся в 79-й московській школі у 8 класі. В цій же школі вчаться багато фігуристок мого ЦСКА. Дуже люблю пригодницькі книжки, люблю російську народну музику.

С. О. ЖУК. Багатьох наших дівчат-фігуристок на змаганнях в Одесі переслідувало падіння. Ім ще не вистачає стабільності у виступах, проте їх слід похвалити за сміливість. Нещодавно стрибок у три оберти рідко включали в свою програму навіть чоловіки, а сьогодні цей елемент і багато інших з вищої категорії важкості уже взяли на озброєння наші фігуристки. Я впевнений, що наші дівчата через деякий час будуть виконувати ці елементи стабільно і на повний голос заявлять про себе на найпредставницьких турнірах. Бо сьогодні найбільша вимога — складність і ще раз складність.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

«Шановна редакціє! В попередньому номері газети вміщені соціалістичні зобов'язання колективу на 1978 рік, де, зокрема, йдеться про будівництво нових гуртожитків. Хотілося б дізнатися про це докладніше».

(3 листа до редакції).

Оцей лист наштовхнув нас на думку відкрити в газеті довідкове бюро, в якому ви зможете отримати відповідь на будь-яке запитання, пов'язане з життям університету. Відповідати будуть компетентні люди.

На запитання про гуртожитки ми попросили відповіді проректора з адміністративно-господарчої роботи І. Г. РУТОВСЬКОГО.

Ось що він розповів:

— Будівництво дев'ятиповерхового гуртожитку № 7 на 643 місця заплановане на 1978—1979 роки. В 1978 році буде освоєно 200 тисяч карбованців, в 1979 — 800 тисяч.

Одночасно в 1978 році будуть вестися роботи по проектуванню гуртожитку № 8. Час його будівництва — 1979—1980 роки.

Обидві споруди виростуть в студентському містечку, контури якого все чіткіше виимальовуються в районі Пролетарського бульвару.

СЛОВО ПРО СЛОВО

КОМПЛЕКС

Після Люблінської унії (1596 р.), коли Литва і Польща об'єдналися в одну федеративну державу, значна частина західноукраїнських і білоруських земель увійшла в склад цієї держави — Речі Посполитої. Польська шляхта, католики на українських та білоруських землях почали провадити жорстоку соціальну та національну політику. Закріплюючи українське та білоруське населення, вони водночас інтенсивно намагалися його окатоличити. Вихваляючи католицизм та його орган латинську мову, вони, навпаки, всіляко ганили православ'я та його орган старослов'янську (словено-руську) мову. Так, оборонці католицизму твердили, що старослов'янська мова в порівнянні з латинською дуже бідна і не може бути мовою літературною. Оборонці православ'я рішуче заперечували таке твердження. У 1642 р. Є. Славинецький уклав двомовний латинсько-старослов'янський словник, в якому показав лексичне багатство старослов'янської (славеноруської) мови, подавши до 27 тисяч латинських слів понад 50 тисяч словеноруських слів. У латинській частині цього словника, мабуть, уперше були подані слова **комплекс** та **комплексний**. У словеноруській частині словника слово **комплекс** було пояснено словами «объятие, сплетение», а слово **комплексний** — словами «объятельный, сплетающий». Отже, в XVII ст. слова **комплекс**, **комплексний** не були запозичені в східнослов'янській літературній мові і в них вони не вживалися аж до кінця XIX ст. Слово **комплекс** уперше зареєстроване в 1902 р. в «Словаре иностранных слов, вошедших в состав русского языка» А. Н. Чудинова в такому значенні: «совокупность однородных предметов, образующих целое». У такому ж значенні воно подане і в «Словарі чужих слів» З. Кузеля та М. Чайківського (1910 р.). Слово **комплексний**, **-а**, **-е** в східнослов'янських літературних мовах до Жовтня, очевидно, не вживалось, бо не заре-

єстроване в жодному словникові ні іншомовних, ні рідномовних слів.

Після Жовтня, в середині 20-х років, у літературних мовах усіх соціалістичних націй широко почав уживатись іменник **комплекс** і утворений, мабуть, уперше від його основи прикметник **комплексний**, **-а**, **-е**. Набули ці слова в ці роки популярності в зв'язку з запровадженням у трудовій семірічній школі комплексного методу, комплексної системи викладання різних дисциплін.

У найавторитетніших словниках радянської епохи ці слова коментуються так:

Комплекс — 1) сукупність, сполучає явищ чи властивостей; 2) метод вивчення різних предметів початкової освіти не окремо один від одного, а разом, у їх зв'язку між собою.

Комплексний, **-а**, **-е** (книжч.). Прикметник до **комплекс**. Комплексний метод викладання (Д. Ушаков, Толковий словарь русского языка, т. I, 1934 р.).

Комплекс — сукупність предметів, явищ, дій, властивостей, що становлять одне ціле.

Комплексний — який охоплює групу предметів, явищ, дій, властивостей; який становить комплекс чого-небудь. (Словник української мови, т. IV, 1973 р.).

У наведених значеннях модні тепер слова **комплекс**, **комплексний**, **-а**, **-е** переважно і вживаються. Однак іноді в нашій пресі слова **комплекс**, **комплексний** вживаються без потреби, недоречно. Наприклад: комплекс причин, комплекс заходів. Замість — ряд причин, заходів. На копання коренів працюватиме 400 бурякових комплексів, тобто бурякових транспортно-збиральних загонів. Комплексні переходять з одного колгоспу в інший. Замість — збирально-транспортні загони переходять з одного колгоспу в інший. Комплекс будівників першої черги тощо.

Та мода і на слова скороминуща. У недалекому майбутньому слова **комплекс**, **комплексний** у словниковому запасі наших мов посядуть належне їм місце.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

● КУТОЧОК ЗДОРОВ'Я

Грип — це небезпечно!

Одним з найпідступніших ворогів людства є грип. Це гостре заразне захворювання, яке викликається вірусом, котрий у навколишньому середовищі малостійкий. Відомо кілька типів збудників грипу. Джерелом інфекції грипу є хвора людина. При кашлі, чханні і розміві вірус потрапляє у повітря разом з крапельками слюни, мокроти, носового слизу і відбувається зараження повітря, поверхні навколишніх предметів, підлоги, стін тощо. Потрапляючи в дихальні шляхи здорової людини, вірус розмножується і викликає захворювання.

Прихований період хвороби — 4—2 дні. Хвороба починається раптово, різким ознобом, слідом за яким температура тіла підвищується до 38—39 і навіть до 40 градусів. При цьому хворий починає відчувати сильний головний біль, переважно в лобовій частині, скронях, глазах, ломоту у всьому тілі, хворобливість в поясниці. Розвивається недомогання і упадок сил, втрачається апетит, хворий апатичний, сонливий, червоніють обличчя і очі, шкіра гаряча на дотик, помітно волога; одночасно з

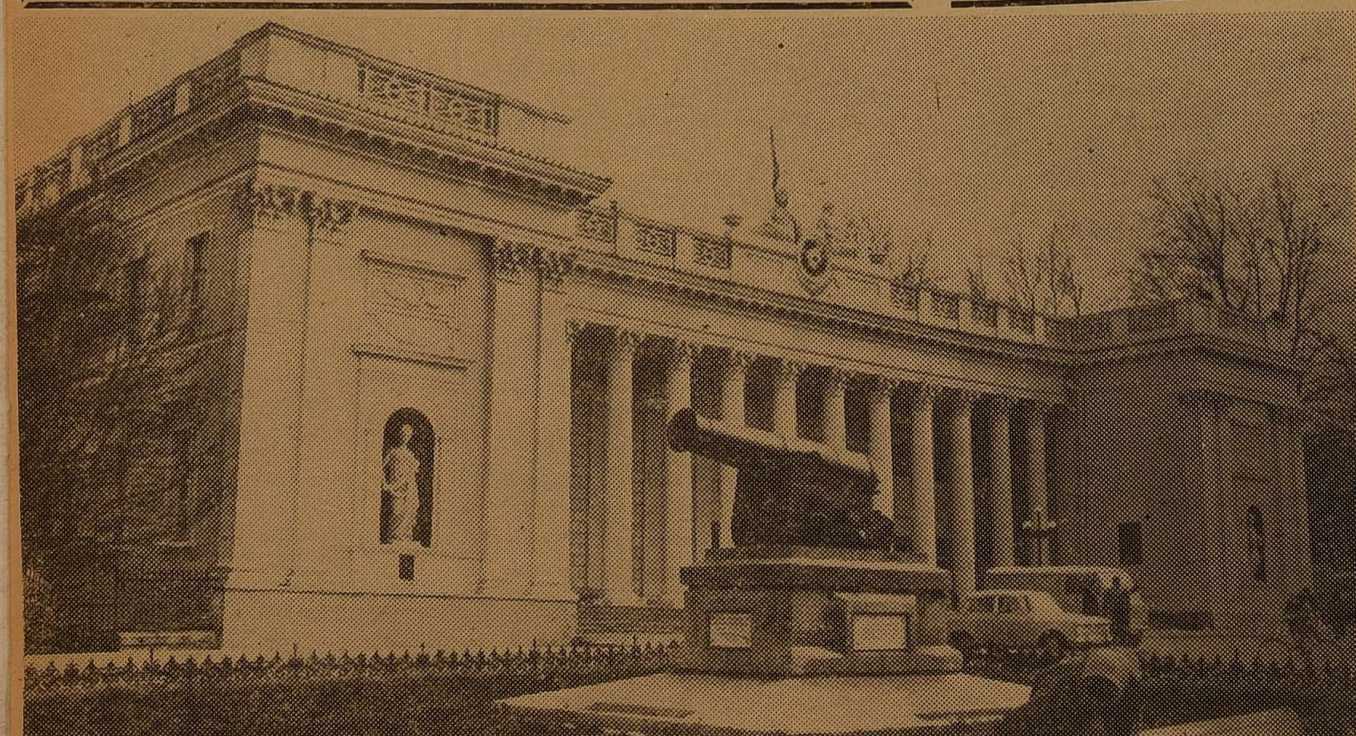
лихоманкою з'являється нежить, неприємне відчуття сухості в роті, зіві, сухий кашель і ін.

Грип нерідко дає ускладнення запаленням легенів, плевритом, запаленням середнього вуха, ураженням центральної і периферійної нервової системи, запаленням нирок і т. д. Грип може сприяти загостренню хронічних захворювань (туберкульоз, ревматизм, порок серця).

Профілактика грипу: ізоляція хворого в окрему кімнату або за ширму, боротьба з пиліною, волога обробка кімнати з застосуванням 0,2-процентного розчину хлораміну або хлорного вапна, часте провітрювання приміщення, всі металеві і скляні предмети, які були в користуванні хворого, слід обробити кип'ятком, використати носові хусточки слід замочувати у розчині 0,2-процентного хлораміну. При догляді за хворим слід закривати ніс і рот маскою із складеної у кілька шарів марлі.

І. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

Мисьнрада — одна з найкрасивіших споруд нашого міста.

Фото студента В. ЧУПРУНА.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета та им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13; внутрішній 841 (з міста 206-841).